

ZSOLTÁROK ÉRKEZÉSE

Írta: BODROG MIKLÓS

Átütő erejű igeként jöttek először a zsoltárok hozzám: gimnazistaként bújtam a bibliát, lestem a kinyilatkoztatást. Sodró, néha túlfűtött evangélicizációk és diák bibliáorák, megragadottság, bár itt-ott rajongó radikalizmussal, tizenhét éves koromtól aránylag gyakori laikus prédikátorkodás és rámenős térítő buzgalom, nemegyszer fölösleges feszültségekkel — húsz-egynéhány év kritikai távolából aránylag már könnyű visszatekinteni nyíregyházi diákságomra. Érdekes, hogy Dávidnak mennyire hasonló hittapasztalatai voltak! — álmélkodtam olykor. Tulajdonképpen a költészettel is csaknem frigyét kötöttem, de pietista szellemben kézfogóra sem igen kerülhetett sor. Kár. Pedig Margócsy József tanárom mellett sokkal többre lehetett volna alkalmam, mint amennyivel éltem.

A teológián — Sopronban, majd Budapesten — csak a harmadik évtől kezdem felszabadulni a kultúra és általában az esztétikum egészséges becsülésére. Őszöveltségi professzorom, Pály Miklós zsoltár-előadásai felébresztették csipkerózsika-álmát alvó érdeklődésemet, biztatásai ösztökéltek. Segédlelkész koromban számos ótestamentumi műfordításom jelent meg az *Evangelikus Életben*, más írásaim mellett, 1955/56-ban pedig belföldi ösztöndíjasként egy tanulmányi évet kizárólag azzal tölthettem, hogy teljes egészében lefordítottam a Zsoltárok könyvét. Weöres Sándor barátsága és kritikája sokat jelentett a budapesti években. (Sokfelé kápláncodtam, egy évig teológiai tanársegéd is voltam.)

A héber eredetihez minél közelebb állóan igyekeztem fordítani, poetikum és tartalom tekintetében egyaránt. Természetes volt számomra, hogy csakis az eredeti alapján dolgozhatok; persze sok fordítás segítségét vettem igénybe, a Sep-tuagintától Artur Weiserig. 1970-ben átdolgoztam munkámat: főként tömöríteni igyekeztem, nyesegetve a túl szabad, parafrázis-szerű, vagy modernkedő kísérleteket. Rím- vagy alliteráció-lehetőségeket nem kerültem el szándékosan, de nem is kerestem. Inkább akkor örültem, ha úgy éreztem, hogy sikerült valamit felszínre hoznom a hallatlanul tömör eredeti mélységéből és archaikus bájából.

Gyulai gyülekezeti lelkész vagyok különben, az elmúlt években Zürichben, illetve Lausanne-ban folytattam főként mélylélektani tanulmányokat, az Egyházak Világtanácsa ösztöndíjasaként. Évek óta fokozódó mértékben foglalkoztat, hogy milyen legyen a modern, hétköznapiok számára is hiteles igehirdetés, s hogy ehhez és a lekipásztorkodáshoz milyen segítséget nyújthat a mélypszichológia.

Bodrog Miklós zsoltárfordításai

13.
A karmesternek.
Dávid zsoltára

Meddig, ugyan meddig feledsz el, Uram,
meddig rejtéd még orcádat előlem?
Meddig hányódjék kétségek közt lelkem
s eméssze bánat naponta szívemet;
meddig magasodik fölém ellenségem?

Nézz rám, felelj nekem, Jahve, Istenem,
világítsd meg szemem,
nehogy halálos álomba merüljek!
Azt ne mondhasa ellenségem: „Legyúrtem!”
Ne ujjonghassanak szorongatóim tántorodásomon!
De én hűségemben bízom,
örvendezik szívem szabadításodon.
Éneklek az Úrnak, mert jól tett velem.

16.
Dávid költeménye

Órizz meg, Istenem:
rád bízom magam.
Azt mondtam Jahvének: „Te vagy Uram,
egyedül te vagy minden javam!”

A szentekben e földön, a nagyszerűkben,
bennük van minden gyönyörűségem.
Megszaporodnak fájdalmaik,
kik más után futnak —
nem áldozok nekik vér-áldozatot,
nevüket sem veszem ajkamra.

Osztályrészem az Úr és poharam:
te tartod kézben sorsomat.
Kies helyet juttatott a mérőkötél:
szép örökség jutott nekem.
Áldom az Urat, aki tanácsolt —
még éjjel is oktatnak veséim.
Szemem az Úron: előttem áll,
jobbomon ő van: meg nem rendülök.

Ujjong ezért szívem, lelkem örvendezik,
testem is bizton él,
mert nem vetsz oda az alvilágnak,
nem hagyod, hogy híved rothadást lásson.
Te tanítasz az élet ösvényére,
túlírad az öröm, ahol te vagy,
jobbodon örök a gyönyörűség.

91.

Aki a Felséges rejtekében lakik
s a Mindenható árnyékában pihen,
így szól Jahvéhoz: Menedékem, mentsváram,
Istenem, akiben bízom!

Mert ő ment ki téged madarász töréből,
halálos dögvészből.
Evezőtollaival megoltalmaz,
szárnytollai alatt oltalmat találsz,
hűsége pajzs és vért.
Nem kell félned rettenettől éjjel,
repülő nyíltól nappal,
sötétben lopózó dögvéztől,
délben pusztító ragálytól.
Kidől mellőled ezer,
jobbodon tízezer,
s hozzád közel se jár.
Tulajdon szemeddel nézheted majd,
meglátod gazok bűnhődését,
mivel neked menedéked Jahve,
a Felségest választottad mentsváradul.

Nem is ér semmi vész,
nem közelít csapás sátorodhoz:
angyalait rendeli melléd,
hogy megőrizzenek minden utadon,
tenyerükön hordoznak téged,
hogy kőbe ne verd lábadat.
Oroszlánon és viperán taposol,
fiatal oroszlánt és sárkányt tiporsz le.

Ragaszkodik hozzám, ezért megszabadítom,
megmentem, mert ismeri nevemet.
Hozzám kiált s én meghallgatom őt,
vele lésezek bajában,
kiragadom s megdicsőítem.
Napok hosszú sorával elégítem meg,
megengedem látnia szabadításomat.